

DAY - HỌC TIẾNG TRUNG QUỐC Ở BẬC ĐẠI HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC NGƯỜI HỌC

Phạm Thị Thái Hòa
Học viện Cảnh sát nhân dân

Tóm tắt: Trong những năm gần đây, tiếp cận theo năng lực đã trở thành một định hướng trung tâm trong giáo dục ngoại ngữ, nhấn mạnh khả năng sử dụng ngôn ngữ hiệu quả của người học trong các bối cảnh thực tiễn. Trong giáo dục đại học Việt Nam, các tiết học tiếng Trung tích hợp giữ vai trò quan trọng trong việc phát triển kiến thức ngôn ngữ và kỹ năng giao tiếp cho sinh viên. Tuy nhiên, thực tiễn giảng dạy cho thấy việc phân bổ nội dung và thời lượng trong các tiết học này thường chưa cân đối, với sự nhấn mạnh quá mức vào việc truyền đạt kiến thức và chưa tạo đủ cơ hội cho thực hành cũng như sử dụng ngôn ngữ trong giao tiếp. Bài viết này phân tích thực trạng phân bổ nội dung và thời lượng trong các tiết học tiếng Trung tích hợp tại các trường đại học Việt Nam, đồng thời chỉ ra những hạn chế chủ yếu dưới góc nhìn phát triển năng lực. Trên cơ sở lý luận và kinh nghiệm giảng dạy thực tế, nghiên cứu đề xuất một mô hình điều chỉnh phân bổ nội dung và thời lượng theo hướng ưu tiên sự tham gia của người học, tăng cường thực hành và sử dụng ngôn ngữ, đồng thời vẫn bảo đảm tính khả thi trong điều kiện dạy học hiện nay. Mô hình được đề xuất nhằm nâng cao hiệu quả dạy học tiếng Trung tích hợp và hỗ trợ phát triển năng lực giao tiếp cho sinh viên trong giáo dục đại học.

Từ khóa: dạy học tiếng Trung; tiết học tích hợp; phân bổ thời lượng; tiếp cận theo năng lực; giáo dục đại học Việt Nam.

TEACHING AND LEARNING CHINESE AT TERTIARY LEVEL WITH A FOCUS ON DEVELOPING STUDENTS' COMPETENCIES

Abstract: In recent years, the competency-based approach has become a central orientation in foreign language education, emphasizing learners' ability to use language effectively in real-life contexts. In Vietnamese higher education, integrated Chinese language lessons play a crucial role in developing students' linguistic knowledge and communicative skills. However, teaching practice indicates that content and time allocation within these lessons often remains unbalanced, with excessive emphasis on knowledge presentation and insufficient opportunities for practice and communicative use. This paper analyzes the current distribution of content and instructional time in integrated Chinese language lessons at Vietnamese universities, highlighting key limitations from a competency development perspective. Based on theoretical foundations and classroom teaching experience, the study proposes an adjusted model of content and time allocation that prioritizes learner engagement, practice, and language use while ensuring feasibility under existing teaching conditions. The proposed model aims to enhance the effectiveness of integrated Chinese language teaching and support the development of students' communicative competence in higher education.

Keywords: Chinese language teaching; integrated lessons; time allocation; competency-based approach; higher education in Vietnam.

Nhận bài: 25/02/2026

Phản biện: 14/03/2026

Duyệt đăng: 18/03/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế và gia tăng nhu cầu sử dụng tiếng Trung Quốc trong học tập và nghề nghiệp, việc nâng cao hiệu quả giảng dạy tiếng Trung Quốc ở bậc đại học tại Việt Nam trở thành một yêu cầu cấp thiết. Trong chương trình đào tạo, tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp giữ vai trò trung tâm, đảm nhiệm đồng thời việc hình thành kiến thức ngôn ngữ và phát triển các kỹ năng sử dụng tiếng Trung cho người học. Tuy nhiên, thực tiễn giảng dạy cho thấy việc phân bổ nội dung và thời gian giữa các khâu trong tiết học còn chưa hợp lý, thường thiên về giảng giải kiến thức, trong khi thời gian dành cho luyện tập và vận dụng giao tiếp còn hạn chế.

Định hướng phát triển năng lực người học, được xem là xu hướng chủ đạo trong đổi mới giáo dục hiện nay, đòi hỏi sự điều chỉnh trong cách tổ chức và triển khai tiết học ngoại ngữ. Theo đó,

việc tái cấu trúc các hoạt động dạy học và phân bổ thời gian hợp lý giữa các khâu không chỉ góp phần nâng cao mức độ tham gia của sinh viên mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho việc hình thành và phát triển năng lực giao tiếp tiếng Trung. Xuất phát từ thực tiễn đó, bài viết tập trung phân tích việc phân bổ nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học Việt Nam, qua đó đề xuất một số gợi ý điều chỉnh theo định hướng phát triển năng lực người học.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Cơ sở lý luận và tổng quan nghiên cứu

2.1.1. Tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp trong đào tạo đại học

Trong dạy học ngoại ngữ, tiết học được xem là đơn vị tổ chức cơ bản, nơi diễn ra các hoạt động dạy và học nhằm đạt được mục tiêu đào tạo đã xác định. Đối với tiếng Trung Quốc, tiết học tổng hợp là hình thức tổ chức phổ biến ở bậc đại học, có đặc

trung tích hợp nhiều yếu tố ngôn ngữ và kỹ năng trong cùng một tiến trình dạy học. Trong một tiết học, sinh viên không chỉ tiếp nhận kiến thức về từ vựng, ngữ pháp mà còn được rèn luyện các kỹ năng nghe, nói, đọc, viết và vận dụng ngôn ngữ trong những ngữ cảnh giao tiếp cụ thể.

So với các tiết học kỹ năng chuyên biệt, tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp đòi hỏi sự tổ chức chặt chẽ về cấu trúc và phân bố thời gian hợp lý giữa các khâu dạy học. Việc phân bố không hợp lý có thể dẫn đến tình trạng quá tải kiến thức, giảm thời gian luyện tập, từ đó ảnh hưởng đến hiệu quả hình thành năng lực sử dụng ngôn ngữ của người học. Do đó, nghiên cứu cấu trúc và phân bố thời gian trong tiết học tổng hợp có ý nghĩa quan trọng trong nâng cao chất lượng giảng dạy tiếng Trung Quốc ở bậc đại học.

2.1.2. Định hướng phát triển năng lực người học trong dạy học ngoại ngữ

Định hướng phát triển năng lực người học là quan điểm dạy học nhấn mạnh khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng và thái độ để giải quyết các nhiệm vụ học tập và tình huống thực tiễn. Trong dạy học ngoại ngữ, định hướng này được thể hiện thông qua mục tiêu hình thành năng lực giao tiếp, bao gồm năng lực ngôn ngữ, năng lực ngữ dụng, năng lực xã hội - văn hóa và năng lực chiến lược.

Theo định hướng phát triển năng lực, tiết học ngoại ngữ không chỉ tập trung vào việc truyền thụ kiến thức ngôn ngữ mà cần tạo điều kiện cho người học tham gia tích cực vào các hoạt động thực hành, tương tác và vận dụng. Điều này đặt ra yêu cầu đổi mới trong tổ chức tiến trình dạy học, đặc biệt là việc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian giữa các khâu như hình thành kiến thức, luyện tập có kiểm soát và luyện tập giao tiếp. Một tiết học được tổ chức hợp lý về mặt thời gian sẽ góp phần nâng cao mức độ tham gia của sinh viên, thúc đẩy tính chủ động và hỗ trợ hiệu quả cho việc phát triển năng lực giao tiếp tiếng Trung.

2.1.3. Tổng quan nghiên cứu về phân bố nội dung và thời gian trong tiết học ngoại ngữ

Các nghiên cứu trong lĩnh vực dạy học ngoại ngữ cho thấy phân bố nội dung và thời gian là một yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến hiệu quả học tập. Nhiều công trình quốc tế nhấn mạnh sự cần thiết phải cân đối giữa thời gian dành cho giảng giải kiến thức và thời gian dành cho luyện tập, đặc biệt là luyện tập giao tiếp. Một số nghiên cứu chỉ ra rằng việc dành quá nhiều thời gian cho giảng giải làm giảm cơ hội sử dụng ngôn ngữ của người học, từ đó hạn chế sự phát triển năng lực giao tiếp.

Tại Trung Quốc, các nghiên cứu về dạy học tiếng Hán như ngoại ngữ cũng đề cập đến việc tái cấu trúc tiết học tổng hợp theo hướng tăng cường hoạt động thực hành và lấy người học làm trung tâm. Trong khi đó, ở Việt Nam, các nghiên cứu về dạy học tiếng Trung Quốc chủ yếu tập trung vào phương pháp giảng dạy, giáo trình hoặc kỹ năng ngôn ngữ, còn các nghiên cứu chuyên sâu về phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tổng hợp ở bậc đại học vẫn còn hạn chế.

Từ tổng quan trên có thể thấy, mặc dù đã có những nghiên cứu đề cập đến cấu trúc tiết học và phân bố thời gian trong dạy học ngoại ngữ, song việc nghiên cứu một cách hệ thống vấn đề điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học Việt Nam theo định hướng phát triển năng lực người học vẫn còn là khoảng trống cần được tiếp tục làm rõ. Đây cũng chính là cơ sở để bài viết này được triển khai.

2.2. Thực trạng phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học Việt Nam

2.2.1. Các khâu dạy học thường được triển khai trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp

Trong thực tiễn giảng dạy tại các trường đại học ở Việt Nam, tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp thường được tổ chức theo một số khâu cơ bản: khởi động và dẫn nhập bài học; hình thành kiến thức ngôn ngữ (từ vựng, ngữ pháp, mẫu câu); luyện tập có kiểm soát; luyện tập giao tiếp và vận dụng; củng cố, phản hồi và giao nhiệm vụ. Đây là cấu trúc tương đối phổ biến, phù hợp với mục tiêu tích hợp kiến thức và kỹ năng của môn học.

Tuy nhiên, việc triển khai các khâu trên trong thực tế giảng dạy không phải lúc nào cũng được thực hiện đầy đủ và cân đối. Ở nhiều tiết học, một số khâu như luyện tập giao tiếp hoặc phản hồi cuối giờ thường bị rút ngắn hoặc lược bỏ do hạn chế về thời gian, trong khi khâu giảng giải kiến thức lại chiếm ưu thế. Điều này cho thấy sự chênh lệch nhất định giữa cấu trúc tiết học theo lý thuyết và cách tổ chức tiết học trong thực tiễn.

2.2.2. Thực trạng phân bố thời gian giữa các khâu trong tiết học

Xét về phân bố thời gian, thực tiễn giảng dạy cho thấy phần lớn thời lượng tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp được dành cho việc giới thiệu và giảng giải kiến thức ngôn ngữ. Giáo viên thường dành nhiều thời gian để giải thích từ mới, cấu trúc ngữ pháp và hướng dẫn cách sử dụng mẫu câu, nhằm đảm bảo sinh viên nắm được nội dung bài

học. Trong khi đó, thời gian dành cho luyện tập, đặc biệt là luyện tập giao tiếp và vận dụng ngôn ngữ trong ngữ cảnh, thường chiếm tỷ lệ thấp.

Ở các lớp đông sinh viên, việc tổ chức hoạt động giao tiếp gặp nhiều khó khăn, dẫn đến xu hướng ưu tiên các hoạt động mang tính kiểm soát cao, như luyện tập theo mẫu hoặc làm bài tập trên lớp. Hệ quả là cơ hội để sinh viên chủ động sử dụng tiếng Trung trong giao tiếp thực tế bị hạn chế. Ngoài ra, khâu củng cố và phản hồi cuối tiết học cũng thường được triển khai một cách hình thức, chưa phát huy hết vai trò trong việc hỗ trợ sinh viên tự đánh giá và điều chỉnh quá trình học tập.

2.2.3. Nguyên nhân của những bất cập trong phân bố nội dung và thời gian

Những bất cập trong phân bố nội dung và thời gian của tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp có thể xuất phát từ nhiều nguyên nhân khác nhau. Trước hết, áp lực hoàn thành chương trình và khối lượng kiến thức lớn khiến giáo viên có xu hướng ưu tiên việc truyền đạt nội dung, từ đó giảm thời gian dành cho hoạt động thực hành. Bên cạnh đó, hình thức kiểm tra, đánh giá vẫn còn thiên về kiểm tra kiến thức ngôn ngữ, chưa chú trọng đầy đủ đến năng lực sử dụng ngôn ngữ trong giao tiếp, góp phần củng cố thói quen dạy học nặng về giảng giải.

Ngoài ra, quy mô lớp học đông và trình độ sinh viên không đồng đều cũng ảnh hưởng đến việc tổ chức các hoạt động giao tiếp trong tiết học. Trong điều kiện thời gian hạn chế, giáo viên khó có thể tạo cơ hội cho tất cả sinh viên tham gia vào các hoạt động luyện tập. Mặt khác, một số giáo viên vẫn chịu ảnh hưởng của mô hình dạy học truyền thống, chưa mạnh dạn điều chỉnh cấu trúc và phân bố thời gian của tiết học theo hướng phát triển năng lực người học.

2.2.4. Tác động của thực trạng phân bố thời gian đến việc phát triển năng lực người học

Thực trạng phân bố nội dung và thời gian chưa hợp lý trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp đã và đang tác động không nhỏ đến quá trình hình thành và phát triển năng lực của sinh viên. Việc thiếu thời gian cho luyện tập giao tiếp làm giảm cơ hội sử dụng ngôn ngữ trong các tình huống thực tế, khiến sinh viên gặp khó khăn trong việc chuyển hóa kiến thức ngôn ngữ thành năng lực sử dụng. Đồng thời, sự hạn chế về phản hồi và đánh giá quá trình cũng ảnh hưởng đến khả năng tự điều chỉnh và phát triển kỹ năng học tập của người học.

Từ góc độ định hướng phát triển năng lực, những bất cập trên cho thấy sự cần thiết phải điều chỉnh cách phân bố nội dung và thời gian trong tiết

học tiếng Trung Quốc tổng hợp. Đây chính là tiền đề quan trọng để đề xuất các giải pháp tổ chức tiết học phù hợp hơn với mục tiêu phát triển năng lực người học trong bối cảnh giáo dục đại học Việt Nam hiện nay.

2.3. Sự cần thiết điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian theo định hướng phát triển năng lực

2.3.1. Yêu cầu đổi mới dạy học ngoại ngữ theo định hướng phát triển năng lực

Định hướng phát triển năng lực người học đặt ra yêu cầu chuyển dịch từ mô hình dạy học chú trọng truyền thụ kiến thức sang mô hình tổ chức các hoạt động học tập nhằm hình thành và phát triển năng lực sử dụng ngôn ngữ. Trong dạy học ngoại ngữ, điều này được thể hiện qua việc tăng cường các hoạt động thực hành, tương tác và vận dụng ngôn ngữ trong những ngữ cảnh giao tiếp cụ thể. Do đó, việc phân bố nội dung và thời gian trong tiết học cần được điều chỉnh theo hướng tạo điều kiện cho người học chủ động tham gia, trải nghiệm và sử dụng tiếng Trung một cách thường xuyên.

Đối với tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học, yêu cầu phát triển năng lực càng trở nên rõ nét khi mục tiêu đào tạo không chỉ dừng lại ở việc giúp sinh viên nắm vững kiến thức ngôn ngữ, mà còn hướng tới khả năng giao tiếp, học tập và làm việc bằng tiếng Trung trong các bối cảnh học thuật và nghề nghiệp. Điều này đòi hỏi cấu trúc tiết học và phân bố thời gian phải phản ánh đúng trọng tâm phát triển năng lực, thay vì tiếp tục duy trì cách tổ chức thiên về giảng giải kiến thức như trong mô hình truyền thống.

2.3.2. Sự chưa tương thích giữa thực trạng phân bố thời gian và mục tiêu phát triển năng lực

Như đã phân tích ở mục 3, thực trạng phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp hiện nay còn bộc lộ nhiều hạn chế, đặc biệt là sự mất cân đối giữa thời gian dành cho giảng giải và thời gian dành cho luyện tập, vận dụng. Sự thiên lệch này dẫn đến việc các hoạt động có ý nghĩa trực tiếp đối với việc phát triển năng lực giao tiếp của người học, như luyện tập giao tiếp, làm việc nhóm, xử lý tình huống, chưa được tổ chức một cách đầy đủ và hiệu quả.

Sự chưa tương thích giữa cách phân bố thời gian hiện tại và mục tiêu phát triển năng lực khiến tiết học khó đáp ứng yêu cầu “học đi đôi với hành”. Trong nhiều trường hợp, sinh viên tuy nắm được kiến thức ngôn ngữ nhưng lại thiếu khả năng sử dụng tiếng Trung một cách linh hoạt và tự tin trong giao tiếp. Điều này cho thấy việc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học không

chỉ mang tính kỹ thuật tổ chức mà còn là yêu cầu tất yếu xuất phát từ mục tiêu đào tạo theo định hướng phát triển năng lực.

2.3.3. Yêu cầu điều chỉnh từ đặc điểm người học và bối cảnh đào tạo đại học Việt Nam

Sinh viên đại học là đối tượng người học có khả năng tư duy độc lập, tự học và tự điều chỉnh quá trình học tập ở mức độ nhất định. Do đó, tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp cần được tổ chức theo hướng phát huy tính chủ động của người học, tạo nhiều cơ hội cho sinh viên tham gia vào các hoạt động thực hành và giao tiếp. Việc phân bố thời gian hợp lý giữa các khâu trong tiết học sẽ góp phần khuyến khích sinh viên tích cực sử dụng tiếng Trung, qua đó nâng cao hiệu quả học tập.

Bên cạnh đó, bối cảnh đào tạo đại học Việt Nam với đặc điểm lớp học đông, thời lượng học tập hạn chế và áp lực hoàn thành chương trình cũng đặt ra yêu cầu phải tổ chức tiết học một cách khoa học và linh hoạt. Điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian theo định hướng phát triển năng lực không chỉ giúp nâng cao chất lượng tiết học mà còn góp phần sử dụng hiệu quả quỹ thời gian trên lớp, phù hợp với điều kiện giảng dạy thực tế.

2.3.4. Ý nghĩa của việc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học

Việc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp theo định hướng phát triển năng lực có ý nghĩa quan trọng cả về lý luận và thực tiễn. Về mặt lý luận, điều chỉnh này góp phần cụ thể hóa quan điểm dạy học phát triển năng lực trong tổ chức tiết học ngoại ngữ. Về mặt thực tiễn, nó tạo cơ sở để giáo viên thiết kế các hoạt động dạy học phù hợp, tăng cường thời gian cho luyện tập và vận dụng, từ đó nâng cao hiệu quả hình thành năng lực giao tiếp

tiếng Trung cho sinh viên.

Những phân tích trên cho thấy sự cần thiết phải đề xuất các giải pháp điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học Việt Nam. Đây cũng là tiền đề để bài viết tiếp tục trình bày các đề xuất cụ thể trong phần tiếp theo.

2.4. Đề xuất điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp

2.4.1. Nguyên tắc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian

Việc điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp cần dựa trên một số nguyên tắc cơ bản sau. Thứ nhất, bảo đảm định hướng phát triển năng lực người học, trong đó ưu tiên thời gian cho các hoạt động luyện tập, tương tác và vận dụng ngôn ngữ. Thứ hai, bảo đảm sự cân đối giữa các khâu dạy học, tránh tình trạng dồn quá nhiều thời gian cho giảng giải kiến thức mà xem nhẹ hoạt động thực hành. Thứ ba, việc điều chỉnh cần phù hợp với điều kiện giảng dạy thực tế ở bậc đại học Việt Nam, bao gồm quy mô lớp học, thời lượng tiết học và trình độ người học. Cuối cùng, phân bố thời gian cần có tính linh hoạt, cho phép giáo viên điều chỉnh tùy theo mục tiêu bài học và đặc điểm từng lớp học cụ thể.

2.4.2. Mô hình phân bố nội dung và thời gian đề xuất

Trên cơ sở các nguyên tắc nêu trên, bài viết đề xuất mô hình phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp theo hướng giảm tỷ lệ thời gian dành cho giảng giải kiến thức thuần túy, đồng thời tăng cường thời gian cho luyện tập và vận dụng giao tiếp. Mô hình này nhấn mạnh vai trò của người học trong quá trình tổ chức hoạt động dạy học và tạo điều kiện cho sinh viên sử dụng tiếng Trung một cách chủ động.

Khâu dạy học	Thời lượng (phút)	Tỷ lệ (%)	Nội dung và hoạt động tiêu biểu
Khởi động - dẫn nhập	4-5	8-10	Gợi chủ đề bài học, kích hoạt kiến thức nền, tạo ngữ cảnh giao tiếp
Hình thành kiến thức ngôn ngữ	12-14	24-28	Giới thiệu từ vựng, cấu trúc ngữ pháp, mẫu câu gắn với tình huống sử dụng
Luyện tập có kiểm soát	14-16	28-32	Luyện nghe – nói theo mẫu, bài tập cặp/nhóm nhỏ có hướng dẫn
Luyện tập giao tiếp - vận dụng	10-12	20-24	Đóng vai, thảo luận nhóm, xử lý tình huống giao tiếp thực tế
Củng cố - phản hồi - giao nhiệm vụ	4-5	8-10	Tổng kết nội dung, phản hồi nhanh, giao nhiệm vụ tự học
Tổng	50	100	

Bảng 1. Bảng minh họa phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp với thời lượng 50 phút

Bảng phân bố trên thể hiện định hướng giảm thời gian giảng giải kiến thức thuần túy, tăng thời gian cho các hoạt động luyện tập và vận dụng giao tiếp, phù hợp với mục tiêu phát triển năng lực người học. Việc dành khoảng 48-56% thời lượng tiết học cho luyện tập tạo điều kiện để sinh viên chủ động sử dụng tiếng Trung Quốc trong các ngữ cảnh giao tiếp, qua đó nâng cao hiệu quả hình thành năng lực sử dụng ngôn ngữ.

2.4.3. Minh họa từ thực tiễn giảng dạy

Trong thực tiễn giảng dạy, mô hình phân bố thời gian nêu trên cho phép giáo viên chủ động điều chỉnh tiến trình tiết học theo hướng lấy người học làm trung tâm. Chẳng hạn, với một bài học chủ đề “Giao tiếp trong môi trường học tập”, giáo viên có thể rút ngắn phần giảng giải từ vựng và cấu trúc bằng cách sử dụng ngữ liệu trực quan, dành nhiều thời gian hơn cho hoạt động luyện tập cặp đôi và thảo luận nhóm. Qua đó, sinh viên có cơ hội sử dụng tiếng Trung Quốc trong các tình huống gần với thực tế học tập, góp phần nâng cao năng lực giao tiếp.

Kết quả quan sát thực tiễn cho thấy, khi thời gian dành cho luyện tập giao tiếp được tăng cường, mức độ tham gia của sinh viên trong tiết học được cải thiện rõ rệt, đồng thời khả năng vận dụng kiến thức ngôn ngữ vào giao tiếp cũng được nâng cao. Điều này cho thấy việc điều chỉnh phân

bố nội dung và thời gian theo định hướng phát triển năng lực là khả thi và có ý nghĩa thiết thực trong giảng dạy tiếng Trung Quốc ở bậc đại học Việt Nam.

III. KẾT LUẬN

Từ việc phân tích cơ sở lý luận và thực tiễn giảng dạy tiếng Trung Quốc tổng hợp ở bậc đại học Việt Nam, bài viết cho thấy phân bố nội dung và thời gian trong tiết học có vai trò quan trọng đối với việc phát triển năng lực người học. Thực trạng giảng dạy hiện nay vẫn còn tồn tại sự mất cân đối giữa các khâu dạy học, trong đó thời gian dành cho giảng giải kiến thức còn chiếm ưu thế, trong khi các hoạt động luyện tập giao tiếp và vận dụng ngôn ngữ chưa được chú trọng tương xứng. Điều này phần nào hạn chế hiệu quả năng lực giao tiếp tiếng Trung Quốc của sinh viên.

Trên cơ sở định hướng phát triển năng lực, bài viết đã đề xuất mô hình điều chỉnh phân bố nội dung và thời gian trong tiết học tiếng Trung Quốc tổng hợp theo hướng tăng cường vai trò của người học, mở rộng thời gian cho các hoạt động thực hành và giao tiếp, đồng thời đảm bảo tính khả thi trong điều kiện giảng dạy ở bậc đại học Việt Nam. Mô hình này không chỉ góp phần nâng cao hiệu quả tổ chức tiết học mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho việc phát triển năng lực sử dụng tiếng Trung Quốc của sinh viên.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Đặng Thành Hưng (2012), *Dạy học theo định hướng phát triển năng lực người học*, Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
- 刘珣 (2013), *对外汉语教育学引论*, 北京语言大学出版社, 北京.
- Nation, I. S. P., & Macalister, J. (2010), *Language Curriculum Design*, Routledge, London.
- Nguyễn Văn Cường, Nguyễn Thị Diệu Thảo (2016), *Dạy học phát triển năng lực – Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, Nxb Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
- Trần Thị Lan Anh (2020), “Một số vấn đề về tổ chức hoạt động dạy học ngoại ngữ theo định hướng năng lực”, *Tạp chí Khoa học Giáo dục Việt Nam*, số 34, tr. 12–18.